



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 650/2014-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti NIKLAS CHARTER SERVICE GmbH, Klosterweg 33, 55239 Gau Odernheim, Nemecko, zastúpenej advokátom Mgr. Markom Parom, Šancová 48, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 71/2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti NIKLAS CHARTER SERVICE GmbH o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. mája 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti NIKLAS CHARTER SERVICE GmbH,

Klosterweg 33, 55239 Gau Odernheim, Nemecko (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 71/2010 (ďalej aj „namietané konanie“).

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľka uviedla, že 28. septembra 2006 podal jej právny zástupca Okresnej prokuratúry Bratislava III (ďalej len „okresná prokuratúra“) trestné oznámenie na M. T., R. G., V. P. pre podozrenie zo spáchania zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 a ods. 3 Trestného zákona (zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Okresná prokuratúra 31. marca 2010 podala na M. T. na okresnom súde obžalobu pre spáchanie zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 a 3 Trestného zákona.

Okresný súd 30. októbra 2012 podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku obžalovaného M. T. spod obžaloby oslobodil a podľa ustanovenia § 288 ods. 3 Trestného poriadku poškodeného odkázal s nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie.

Proti výroku o vine predmetného rozsudku podala odvolanie okresná prokuratúra a proti výroku o náhrade škody poškodený.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 23. apríla 2013 uznesením sp. zn. 3 To 18/2013 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súde, aby ju v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

V ďalšom sťažovateľka popísala priebeh konania a uviedla, že «k dnešnému dňu nebol zo strany okresného súdu vytyčený nový termín hlavného pojednávania v predmetnej trestnej veci, ani nebolo meritórne vo veci rozhodnuté mimo hlavného pojednávania.

Poškodený, ktorý dal svojim podaním podľa § 196 Tr. por. podnet na začatie trestného konania od jeho začiatku pristúpil veľmi konštruktívne, na vlastné náklady sa zúčastňoval nevyhnutných procesných úkonov a súdneho pojednávania a pre komunikáciu s orgánmi činnými v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“) a zastúpenie v trestnom konaní si

zvolil splnomocnenca Mgr. Mareka Paru, ktorý v jeho mene predkladal návrhy, listinné dôkazy, vyjadrenia, opravné prostriedky a zúčastňoval sa úkon pokiaľ mu účasť umožňoval Trestný poriadok s účinnosťou od 01.01.2006, t. j. zák. č. 301/2006 Z. z.

Splnomocnenec na základe výziev súdu vždy zabezpečil vyrozumienie poškodeného o termíne hlavného pojednávania, tak aby vo vecí nedochádzalo k prekážkam v konaní a tým k prieťahom. Vzhľadom na procesné postavenie poškodeného a splnomocnenca nedošlo prípadnou neúčastou k procesnej prekážke, ktorá by mala za následok potrebu odročiť termín hlavného pojednávania.

Poukazujem tiež na skutočnosť, že pri námietke nedostatku miestnej príslušnosti, ktorú vzniesla obhajoba obžalovaného predložil splnomocnenec bezodkladne 18. júna 2010 podklady z Obchodného registra Okresného súdu Trnava, ktoré zabezpečil na náklady poškodeného a ktoré umožňovali okresnému súdu posúdiť námietku a rozhodnúť o nej.»

Sťažovateľka na základe uvedeného uviedla:

„S odvolaním sa na už uvedené som presvedčený, že v predmetnom konaní nie je skutková ani právna situácia neštandardne zložitá a komplikovaná, postup súdu je absolútne bezdôvodný, v rozpore s Trestným poriadkom a doba trvania trestného konania od septembra 2006 až do dnes, čo dosahuje bezmála 8 (osem) rokov je neprimerane dlhá.“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Postupom Okresného súdu Bratislava III v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 3T/71/2010 bolo porušené základné právo sťažovateľa na konanie bez zbytočných prieťahov podľa § 48 ods. 2 Ústavy... a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

Podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu... sa Okresnému súdu Bratislava III prikazuje, aby v trestnej veci sp. zn. 3T/71/2010 konal podľa ustanovení Trestného poriadku bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 56 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu... Ústavný súd... priznáva sťažovateľovi spol. NIKLAS CHARTER SERVICE GmbH. primerané finančné zadostučinenie vo výške 15.000,-Euro, ktoré je povinný uhradiť v lehote do 2 (dvoch) mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Podľa § 36 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu... Ústavný súd Slovenskej republiky ukladá Okresnému súdu Bratislava III povinnosť nahradiť sťažovateľovi trovy konania pred ústavným súdom pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 305,86,-Euro spolu s DPH... “

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V súvislosti s tým ústavný súd pripomína, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľke na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnená podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prietáhov v napadnutom konaní je podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04) podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

Ústavný súd opakovane vo svojej judikatúre zdôrazňuje (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil dovtedajší protiprávny stav zapríčinený neprerokovaním veci bez zbytočných

prieťahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý mal k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľka neuviedla a ani z jej sťažnosti to nevyplýva, že by sa písomne u predsedu okresného súdu sťažovala na prieťahy v namietanom konaní, pričom ústavný súd takúto sťažnosť považuje za účinný prostriedok nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch, ktorý musí predchádzať sťažnosti podanej ústavnému súdu.

Vo svojej judikatúre ústavný súd (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade už netrvá, ale len v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu je už prima facie zjavne neprímeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach danej veci nemožno podľa jeho názoru bez ďalšieho konštatovať.

Vzhľadom na to, že ústavný súd z obsahu sťažnosti nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľky z dôvodov hodných osobitného zreteľa, odmietol ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2014